

АНАЛІЗ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ ЗА СФЕРАМИ

Звіт за результатами воркшопів із молоддю
для розроблення Державної цільової програми
«Молодь України 2026 — 2030»

КИЇВ — 2024

Цей документ містить попередні підсумкові результати воркшопів із молоддю, що були проведені у червні 2024 року за ініціативою **Ради з молодіжних питань при Президентові України** за фінансової підтримки широкого кола партнерів у тісній співпраці з Міністерством молоді та спорту України, у партнерстві з Представництвом Президента в Автономній Республіці Крим, ГО «Могилянська стратегічна агенція» та за фінансової підтримки Фонду «Партнерство за сильну Україну», що фінансується урядами Великої Британії, Естонії, Канади, Нідерландів, Сполучених Штатів Америки, Фінляндії, Швейцарії та Швеції; Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ); проєкту UNDP в Україні «Підтримка громадянського суспільства та молоді», що реалізовується за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Данії; Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) у межах програми «Відповідальна та підзвітна політика в Україні (U-RAP)», що виконується Національним демократичним інститутом; а також проєкту EU4Youth IV, що співфінансується Європейським Союзом та урядом Федеративної Республіки Німеччина.

Воркшопи відбувалися за методологічної підтримки «ICAP Єднання».

Метою заходів було проаналізувати поточний стан справ у різних сферах молодіжної політики для врахування цих даних під час розроблення Концепції Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2026–2030 рр.

Учасники та учасниці обговорювали сферу, яку вони представляють, використовуючи методику SWOT-аналізу для визначення сильних і слабких сторін, можливостей та загроз свого сектору. Обговорення проходили в малих групах, де репортери фіксували результати. Цей документ містить зведену інформацію за кожен день обговорення.

14 червня — молоді підприємці(-иці) та соціальні підприємці(-иці).

15 червня — молодь із числа внутрішньо переміщених осіб.

16 червня — представники(-ці) громадських організацій, що працюють із молоддю.

25 червня — представники(-ці) корінних народів та національних меншин.

28 червня — представники(-ці) профільних управлінь та департаментів, а також молодіжних працівників(-иць) і команд молодіжних центрів та просторів.

29 червня — представники(-ці) молодіжних рад та ініціативних груп молодіжних рад.

30 червня — представники(-ці) студентського самоврядування.

Цей документ не претендує на вичерпний аналіз стану молодіжної сфери та є лише першим кроком у зборі інформації для розроблення нової Державної цільової соціальної програми «Молодь України 2026–2030».

Звіт підготували:

Анна Острікова, менеджерка з грантових та розвиткових програм ICAP Єднання.

Ірина Беляєва, координаторка з розвитку партнерств ICAP Єднання.

1. МОЛОДІ ПІДПРИЄМЦІ

Дата проведення:

14 червня 2024 року.

Кількість учасників: 60.

Коротка інформація про сферу:

На цей момент в Україні зареєстровано 1 986 117 ФОПів. Скільки з них зареєстровані саме молоддю — не відомо. Кількість ФОПів збільшується в середньому на 7 тисяч щомісяця: відкривається близько 20 тисяч, а закривається близько 13 тисяч. Станом на 2020 рік в Україні було 16 % молодих підприємців у віці 18–35 років. Водночас середній вік українського підприємця — 45 років для чоловіків і 43 роки для жінок.

У 2023 році за даними опитування української молоді, проведеного Центром аналізу та соціологічних досліджень (CISR) Міжнародного республіканського інституту (MPI) в межах програми USAID «Мріємо та діємо», **13 % молоді**, яка проживає в Україні, заявили, що вони є підприємцями.

За даними соціологічного дослідження, проведеного в 2021 році, понад 40 % молоді хотіли створити власну справу та вважали професію підприємця перспективною та такою, що сприяє розвитку.

Коротке резюме обговорення:

Незважаючи на відсутність законодавчого визначення термінів «молоді підприємці», «молодіжне підприємництво» та «соціальне підприємництво», спільнота ідентифікує себе як окрему групу і формує запит на специфічну підтримку. Водночас існує значний розрив між бажанням молоді стати підприємцями та їхньою готовністю реалізувати це на практиці. Основними перешкодами на цьому шляху є відсутність чітких правил роботи через невизнання на законодавчому рів-

ні, брак необхідних компетентностей, небажання брати на себе відповідальність та відсутність підтримки на етапі запуску бізнесу.

РЕЗУЛЬТАТИ ОБГОВОРЕННЯ

СИЛЬНІ СТОРОНИ:

1. Інноваційність та технологічність

Молоді підприємці активно генерують нові ідеї, часто впроваджуючи нові технології та інноваційні рішення у своїх проєктах, створюючи конкурентні переваги та нові бізнес-моделі.

2. Швидке масштабування бізнес-ідей

Можливість швидко зростати та поширювати успішні бізнес-моделі.

3. Розвиток (ІТ-технологій, що сприяють бізнесу)

Україна відома своїм потужним ІТ-сектором, що постачає програмне забезпечення та ІТ-рішення для бізнесу як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках.

4. Діджиталізація процесів реєстрації власної справи

Можливість реєстрації фізичної особи-підприємця (ФОП) онлайн через «Дію» значно спрощує старт бізнесу, знижує витрати часу та ресурси. Переваги використання електронних сервісів для податкової звітності та бухгалтерії. Підтримка з боку Міністерства цифрової трансформації у впровадженні цифрових технологій сприяє розвитку підприємницького середовища.

5. Здатність і готовність ризикувати

Молоді підприємці часто готові ризикувати, експериментувати з новими ідеями та бізнес-моделями, більш відкриті до нового, швидше адаптуються під виклики та пропонують рішення.

6. Вихід на міжнародні ринки

Велика увага до України зараз дозволяє підприємцям просувати Україну як бренд та просувати свої товари на міжнародних ринках.

СЛАБКІ СТОРОНИ:

1. Недосконале законодавство

Законодавча база в Україні не відповідає сучасним потребам бізнесу. Закони часто є застарілими та не враховують специфіку сучасного підприємницького середовища.

Відсутність чітких критеріїв, визначень та системи для соціальних підприємств на державному рівні. Складність залучення коштів на соціальні підприємства через невизначеність критеріїв.

2. Кадровий голод та низька якість кадрів

Відсутність економічного бронювання від мобілізації для чоловіків та відсутність можливості виїзду за кордон у справах.

Чоловіки-підприємці стикаються з ризиком мобілізації, що може призвести до зупинки або значного уповільнення їхнього бізнесу.

Відсутність підтримки молодих фахівців із боку бізнесу та недостатня кількість програм для їх підготовки призводять до дефіциту кваліфікованої робочої сили.

3. Низька культура провадження підприємницької діяльності

Відсутність навчання культурі підприємництва у суспільстві (починаючи зі школи). З раннього віку молоді люди не отримують необхідних знань та навичок, що сприяють розвитку підприємницького мислення.

4. Корупція

Проблема відмивання грантових коштів є серйозною перешкодою для розвитку соціального підприємництва.

Відсутність ефективних механізмів контролю та прозорості у використанні грантових коштів підриває довіру до системи фінансування. Це створює додаткові

бар'єри для залучення нових інвесторів і донорів, які не бажають ризикувати своїми коштами в умовах невизначеності та можливих зловживань.

5. Бюрократія та незрозуміла система оподаткування

Високий рівень бюрократії провокує додаткові витрати для бізнесу, пов'язані з необхідністю найму додаткових працівників або консалтингових послуг для вирішення адміністративних питань.

МОЖЛИВОСТІ:

1. Грантові кошти, відновлення інфраструктури

Однією з важливих можливостей для розвитку підприємництва є доступ до грантових коштів, що надаються міжнародними організаціями, урядами інших країн та приватними фондами.

Громадські організації та донори надають суттєву підтримку підприємцям у вигляді консалтингу, тренінгів, фінансової допомоги й ресурсів для розвитку бізнесу.

2. Інтеграція України в ЄС

Процес інтеграції України в Європейський Союз відкриває нові перспективи для бізнесу. Це охоплює доступ до спільного ринку ЄС, можливості для експорту продукції, спрощення митних процедур та отримання фінансової підтримки від європейських фондів. Інтеграція також стимулює покращення стандартів якості, зростання інвестицій та впровадження кращих управлінських практик.

3. Автоматизація процесів за допомогою ШІ

Використання штучного інтелекту для автоматизації бізнес-процесів значно підвищує ефективність підприємств. Застосування ШІ може бути як можливістю, так і загрозою для підприємців: може допомогти у виконанні роботи підприємцями, а може виконувати роботу за них і спричинити відтік клієнтів.

4. B2B

Сегмент B2B відкриває великі можливості для підприємців, які можуть надавати товари та послуги іншим бізнесам. Співпраця між компаніями дозволяє розширювати ринки збуту, отримувати вигідні контракти та укладати довгострокові партнерства. Важливим аспектом є розвиток взаємовигідних відносин, заснованих на довірі та професіоналізмі.

5. Відповідальне виробництво

Відповідальне виробництво, орієнтоване на екологічні та соціальні стандарти, стає дедалі популярнішим. Підприємства, що впроваджують принципи сталого розвитку, можуть залучати свідомих споживачів, отримувати підтримку від міжнародних організацій та знижувати екологічний вплив своєї діяльності.

6. Вхідження ТНК та міжнародного бізнесу в Україну

Прихід на український ринок транснаціональних компаній та міжнародного бізнесу створює нові можливості для місцевих підприємців. Це охоплює можливість співпраці, залучення інвестицій, обмін досвідом і технологіями. ТНК можуть сприяти розвитку локальних постачальників та партнерів, що позитивно впливає на економічний розвиток країни.

7. Розвиток галузей виробництва товарів подвійного призначення

Виробництво товарів подвійного призначення, що можуть використовуватися як у цивільних, так і у військових цілях, відкриває нові ринки та можливості для підприємців. Це охоплює виробництво обладнання, технологій і матеріалів, що можуть бути використані в оборонній промисловості та інших секторах економіки.

ЗАГРОЗИ:

1. Мобілізація

Є особливо критичною для малого та середнього бізнесу, де втрата навіть кіль-

кох працівників може суттєво вплинути на ефективність роботи та здатність до виживання.

2. Майбутнє високе оподаткування через можливе прийняття Національної стратегії доходів та видатків

Потенційне прийняття Національної стратегії доходів та видатків може призвести до підвищення податків. Високі податки також можуть демотивувати іноземних інвесторів щодо вкладення коштів в українські підприємства, що погіршить економічну ситуацію в країні.

3. Невизначеність через війну

Підприємці не можуть бути впевнені у стабільності економічної ситуації, що ускладнює ухвалення стратегічних рішень, залучення інвестицій та розвиток довгострокових проєктів. Це змушує велику кількість підприємців скорочувати свої активності або шукати безпечніші ринки за межами країни.

4. Посилення регуляції економіки

Посилення регуляторного тиску на економіку створює додаткові виклики для підприємців. Збільшення кількості регуляцій, перевірок та обмежень ускладнює провадження бізнесу, підвищує операційні витрати та зменшує гнучкість підприємств.

5. Відсутність стимулів для розвитку малого та середнього бізнесу

Відсутність державних програм підтримки, субсидій і грантів робить виживання та розвиток МСП складним завданням. Нестача фінансової підтримки та консалтингових послуг обмежує можливості для масштабування й інновацій, що призводить до стагнації підприємств і зниження їхньої конкурентоспроможності.

6. Демографічна криза

Демографічна криза, що проявляється в скороченні населення та старінні робочої сили, створює додаткові виклики для підприємців. Зменшення кількості працезд-

датного населення ускладнює пошук кваліфікованих кадрів, підвищує конкуренцію за таланти та збільшує витрати на оформлення й утримання працівників. Це також може призвести до зниження споживчого попиту, що негативно вплине на ринок товарів і послуг.

7. Відсутність стратегій стимулювання бізнесу та підтримки з боку держави

На національному та місцевому рівнях бракує ефективних стратегій стимулювання бізнесу. Відсутність координації між державними та місцевими органами влади призводить до розпорошеності зусиль і ресурсів.

Бізнес не є пріоритетом для державної політики, що проявляється у відсутності

комплексних програм підтримки підприємництва та недостатній увазі до проблем підприємців. Відсутність стратегічного бачення розвитку бізнес-середовища та орієнтування на потреби підприємців знижує ефективність державних заходів із підтримки економічного зростання та створення робочих місць.

8. Відсутність реформи державної служби

Державна служба потребує суттєвих реформ для підвищення ефективності та прозорості. Відсутність реформ призводить до збереження старих бюрократичних процедур, низької ефективності роботи державних службовців та корупційних ризиків.

2. МОЛОДЬ ІЗ ЧИСЛА ВПО

Дата проведення:

15 червня 2024 року.

Кількість учасників: 80.

Коротка інформація про сферу:

За даними Міністерства соціальної політики кількість офіційно зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб у країні досягає 4,9 млн осіб. За даними Центру економічної стратегії станом на кінець січня 2024 року за кордоном через війну перебуває 4,9 млн українців. Переважна більшість біженців — це жінки (найбільша частка — жінки у віці 35–44 роки — 13 %) та діти.

Опитування MOM від 23.05.2022 р. показало, що в Україні налічується 7 134 000 ВПО, з них 35 % — молоді люди; відповідно до цих даних кількість молоді ВПО налічує **2 496 900 осіб**.

За результатами дослідження-опитування MOM станом на 25 вересня 2023 року в Україні налічується 3,7 млн внутрішньо переміщених осіб. 52 % усіх ВПО зосереджено лише в п'яти областях України, до

того ж найбільшу кількість ВПО зареєстровано в Дніпропетровській і Харківській областях (приблизно 498 та 494 тис. ВПО відповідно). Майже половина усіх ВПО походять лише з двох областей: Донецька (24 %) та Харківська (22 %). Із цього можна так само статистично зробити висновок і щодо молоді ВПО, адже це зріз за всіма віковими категоріями.

Дослідження-опитування MOM за березень-квітень 2024 року показує, що найбільшу кількість ВПО приймають Дніпропетровська (14 %) та Харківська (12 %) області. Більшість із них походять із Донецької області (22 %). Найбільші потоки переміщень у межах області зафіксовано в Запорізькій (91 %) та Харківській (85 %) областях.

До найпоширеніших потреб, названих ВПО, належать продовольство (39 %), одяг та інші НПТ (25 %), а також засоби гігієни (21 %).

Коротке резюме обговорення:

Молодь із числа ВПО — це найбільш згуртована група молоді, яку об'єднують

спільні болі, спільні втрати та велике бажання повернутися додому. Для цієї категорії молоді громадський активізм має більше значення та якоюсь мірою є навіть «рятівним колом» у пошуку сил рухатися далі, будувати нове життя та нові зв'язки. Бажання повернутися додому є як мотивацією до дії, так і чинником, що не дозволяє іти на поступки в дискурсу про мир, перемир'я.

Разом із тим велика кількість молодих ВПО зневірені та пасивні, що ускладнює процес їх долучення до розвиткових програм та громадської діяльності. Для великої кількості ВПО характерний синдром відкладеного життя. Навіть учасникам воркшопу було складно визначити та наповнити блок «можливості».

РЕЗУЛЬТАТИ ОБГОВОРЕННЯ

СИЛЬНІ СТОРОНИ:

1. Адаптивність

ВПО мають більшу мобільність, досвід виживання, є більш адаптивними до невідомості та змін. Мають досвід виходу із зони комфорту.

Унаслідок пережитого досвіду переїзду, адаптації в приймаючих громадах та встановлення нових соціальних зв'язків, молодь із числа ВПО змогла розвинути власну внутрішню стійкість та стати більш адаптивною до різних умов, спільнот.

Уміння швидко перекваліфіковуватись, опанувати нову професію у великій кількості молодих людей із числа ВПО розвинулося внаслідок втрати робочого місця, професійних контактів та економічного ресурсу. Тож для забезпечення належного рівня життя та адаптації в приймаючій громаді молодь із числа ВПО може у доволі короткі терміни опанувати нові професії, підвищити кваліфікацію, чим підвищує конкурентоспроможність приймаючої громади, урізноманітнює ринок праці.

2. Збільшення можливостей економічного та особистісного розвитку

Увага, що приділяється людям ВПО та

громадам ВПО, а також ті можливості, які для них існують та створюються, сприяють економічному розвитку як громади, так і осіб ВПО, а також розвитку як ВПО, так і людей в громаді, що їх приймає. Збільшуються можливості для громади, бо створюються різні грантові чи інвестиційні програми для тих громад, що приймають ВПО.

ВПО є економічним стимулом для громади через збільшення кількості населення або приїзд до громади активних, амбітних молодих підприємців, які можуть відкривати бізнеси чи створювати робочі місця в громаді, чи просто ставати додатковою робочою силою в громаді.

3. Носії локальної культури, поширення традицій

ВПО знайомляться не лише з культурним контекстом громади, що їх приймає, але також привносять у громаду свою культуру та традиції, в такий спосіб зберігаючи культурну спадщину та руйнуючи стереотипи про Схід та Захід

4. Нагадування, пам'ять про те, що війна триває

Унікальні знання про життя в окупації чи виїзд із окупації, свідки звірств Росії та носії правди про життя в окупації. Молодь із числа ВПО може бути певним зв'язком із людьми в ТОТ, якщо там залишилися родичі чи друзі.

5. Мають більше пережитого досвіду

Молодь із числа ВПО має досвід життя в різних громадах, завдяки чому може здійснювати порівняння різних аспектів життя-устрою населених пунктів та виокремлювати потенційні вектори, зони розвитку (як для приймаючої, так і для такої, з якої була здійснена вимушена релокація).

СЛАБКІ СТОРОНИ:

1. Важке економічне становище

Нижча якість життя, ніж була вдома. Неможливість або труднощі з тим, щоб відновити свій попередній рівень побуту та добробуту. Втрата житла, роботи.

2. Важкий психоемоційний стан

ВПО зазнають більшого впливу на психоемоційне здоров'я і пов'язані з цим проблемами, якщо не отримують необхідних послуг. Емоційне вигорання, втрата відчуття дому, страх за рідних на ТОТ. Зникає базове відчуття безпеки. Мають почуття провини та синдром врятованого.

3. Втрата зв'язків та підтримки

ВПО стикаються з труднощами зі встановленням нових контактів. Тут ідеться як про нових друзів, колег, так і про звичайні побутові контакти на рівні сусідів, ЖЕКУ, ремонту, стоматолога, перукаря тощо.

4. Життя на паузі

Перебування в очікуванні повернення на деокуповані території та нездійснення активних дій. Представники цієї соціальної групи можуть свідомо не намагатись адаптуватися в приймаючій громаді, відмежовуватися від соціальних контактів та відкладати важливі рішення, впровадження активної робочої діяльності через сподівання скорого повернення на території, звідки є родом.

МОЖЛИВОСТІ:

1. Окремі програми підтримки

Декого статус ВПО зробив більш активними членами громади, ніж вони були до того. Комуś у новій громаді вдалося реалізувати більше проєктів та отримати більше можливостей, ніж було до того в своїй громаді. Хтось як і був активістом, так і продовжує ним бути, але завдяки статусу ВПО отримує більше можливостей для того, щоб себе реалізувати.

Можливість отримувати підтримку, квоти на навчання, стипендії та гранти, всі ті можливості, що люди з-поміж ВПО отримали і яких не мали б, якби не факт переміщення ВПО.

2. Пошук власної ідентичності

Повномасштабне вторгнення змусило людей з числа ВПО задуматися про свою

ідентичність, дослідити своє коріння та історію, стати більш патріотичними, ніж були до того, а також зацікавитися всім українським контекстом, пізнати локальну громаду, до якої вони переїхали, тощо. Втрата дому змусила переглянути цінність рідної землі та приналежність до України.

3. Реінтеграція деокупованих територій

Молодь з-поміж ВПО є кадровим, економічним, демографічним резервом країни, що буде реалізований під час реінтеграції деокупованих територій.

Після повернення до своїх рідних населених пунктів представники цієї соціальної групи стануть ресурсом відновлення та розвитку звільнених територій.

ЗАГРОЗИ:

1. Подальше збільшення кількості ВПО

Неспроможність держави надати допомогу всім потребуючим.

2. Експлуатація теми ВПО

Це відбувається як у форматі фішингу (оголошення в соціальних мережах про «виплати для ВПО від держави», що є шахрайством), так і в форматі ІПСО (новини в стилі «переселенець із Донбасу побив військового» тощо).

3. Упередження з боку приймаючої громади

Стереотипізація та зумисна сегрегація представників соціальної групи внутрішньо переміщених осіб.

Учасники групи зазначили низький рівень емпатійного ставлення до молоді з-поміж ВПО з боку представників державних органів, населення приймаючих громад.

4. Навішування ярликів

Внутрішньо переміщених осіб із Донеччини, Луганщини, Криму звинувачують у тому, що війна розпочалася через них та внаслідок їхнього очікування «руського міра».

5. Подальший виїзд за кордон

Унаслідок вимушеної релокації з рідних регіонів велика кількість молодих фахівців мігрує за кордон, що негативно впливає

на ринок праці в країні. Також в Україні не існує комплексного підходу до підтримки молодих людей, що повертаються з-за кордону.

3. МОЛОДЬ ІЗ ЧИСЛА ПРЕДСТАВНИКІВ МОЛОДІЖНИХ ОГС

Дата проведення:

16 червня 2024 року.

Кількість учасників: 80.

Коротка інформація про сферу:

Відповідно до законодавства України громадські організації під час реєстрації не можуть зареєструватися як молодіжні чи дитячі. Статус «молодіжна та дитяча громадська організація» визначається відповідно до Закону України «Про основні засади молодіжної політики». Визначити приналежність ГО до молодіжної чи дитячої можливо лише через перевірку статуту громадської організації. Саме тому відсутні точні дані щодо кількості молодіжних та дитячих ГО в Україні.

Кількість ОГС в Україні постійно зростає. За даними дослідження, проведеного на замовлення «ІСАР Єднання», з 2021 по 2023 рік найбільше зросла кількість благодійних організацій (на 43 %). Кількість ГО та ОСББ також зростала: на 6,1 % та 5,4 % відповідно. У 2023 році було зафіксовано велику кількість реєстрацій нових благодійних організацій — майже 5 тисяч.

Відповідно до даних дослідження сфери, в якій спостерігається розширення залученості ОГС за 2023 рік, є сфера роботи з підлітками та молоддю (зростання на 29 %). Це може свідчити про збільшення уваги донорів до підтримки молоді. Водночас усе більше питань підтримки молоді почали займатись ОГС, що не визначають себе як молодіжні відповідно до статуту.

Коротке резюме обговорення:

За останні роки роль молодіжних ОГС зросла й вони часто виступають своєрідним посередником між донором та органами влади в питанні реалізації спільних проєктів і залучення ресурсів. Водночас існує ризик втратити сутність діяльності й бути виключно в ролі «посередника та виконавця», а не партнера. В порівнянні з дорослими організаціями молодіжні є більш відвертими та самокритичними, більш ризикованими та самовпененими. Відчувається, що молодіжні ОГС переймають досвід у дорослих, підлаштовуючись під кон'юнктуру ринку, створюючись як провайдер сервісів, не дбаючи про сутність та основну мету їх створення й діяльності. Постає питання: що об'єднує ОГС — спільні цілі та цінності чи реалізація проєктів за кошти донорів, держави, ОМС?

РЕЗУЛЬТАТИ ОБГОВОРЕННЯ

1. Мережування

Одним із важливих елементів якісної роботи ОГС є співпраця з іншими організаціями, що допомагає працювати з молоддю більш комплексно. Більшість ОГС відкриті до партнерств, створення можливих коаліцій тощо, аби підсилювати свою спроможність у досягненні спільної цілі. ОГС, зважаючи на системну роботу з цільовою аудиторією, навколо себе створює спільноту молодих людей, які згодом, гуртуючись, організують уже свої ініціативи та беруть активну участь у громадському житті.

2. Довіра громадян до громадських організацій

Часто громадські організації є аполітичними та незалежними у своїй економічній діяльності. Також через близькість до людей та їхніх проблем практичні результати роботи, дотримання високих стандартів прозорості у своїй діяльності й фінансах, довіра до громадських активістів та організацій є високою.

3. Спроможність залучати ресурси (фінансові, людські тощо)

Через значну суспільну довіру та підтримку, а також широке коло прихильників ГО можуть легше залучати приватні пожертви на свою діяльність, аніж інші форми організацій, що працюють із молоддю. Часто ГО диверсифікують джерела фінансування, що підвищує їхню інституційну стійкість. Більшу частину фінансування становлять донори, що підтримують ГО через їх юридичний статус, неприбутковість та політичну незаангажованість.

Громадські організації ініціюють та впроваджують ефективні рішення, поширюючи свій досвід серед цільової аудиторії. Завдяки цьому вони здатні залучати нові грантові кошти, оскільки донори довіряють їх спроможності досягати результатів та робити вагомий внесок у розвиток суспільства.

4. Адвокація та вплив

Громадські організації активно займаються адвокацією прав молоді та інших уразливих груп. Вони працюють над забезпеченням рівних можливостей, захистом прав та свобод, що сприяє створенню справедливого суспільства. Це охоплює як правозахисну діяльність, так і просвітницьку роботу серед молоді щодо їхніх прав та способів їхнього захисту.

5. Сталість

ОГС здатні формувати команди, що стало та тривало працюють в ОГС, реалізуючи різні проекти та маючи інституційну пам'ять і можливість підтримувати діяльність навіть після завершення конкретних

проектів, підтриманих донором або органами влади.

6. Вплив на процес ухвалення рішень

ОГС мають можливість представляти інтереси молоді, адвокатувати права молоді, сприяти ухваленню законодавчих ініціатив, що відповідають потребам молодого покоління. Це досягається через участь у робочих групах, громадських радах при органах влади, лобювання інтересів молоді на всіх рівнях політичної системи.

7. Фінансова самозарадність

Громадські організації здатні ефективно управляти ресурсами та примножувати власні капітали. Вони можуть знаходити додаткові джерела фінансування та ефективно їх використовувати для реалізації своїх проектів.

Це охоплює краудфандинг, проведення благодійних заходів та залучення приватних інвесторів, що дозволяє фінансувати проекти навіть у складних умовах.

СЛАБКІ СТОРОНИ:

1. «Грантоїди», недоброчесна конкуренція між ГО

Серед громадських організацій зустрічаються так звані «грантоїди», що отримують фінансування, але неякісно реалізують проекти. Це створює негативний імідж для всього сектору та підриває довіру донорів.

Конкуренція між ГО, що конкурують за кошти одних і тих самих донорів, призводить до конфліктів та неефективного використання ресурсів, коли організації змагаються за обмежене фінансування замість того, щоб співпрацювати для досягнення спільних цілей.

2. Низька спроможність ГО

Багато громадських організацій стикаються з проблемою недостатньої підготовки та навчання щодо спроможності ефективно керувати своєю діяльністю. Відсутність належних знань і навичок в управлінні проектами, фінансовому ме-

неджменті та стратегічному плануванні обмежує їхню ефективність і можливості для зростання.

Інституційна неспроможність новостворених громадських організацій через залежність від донорів, відсутність стратегічного планування та нестачу кваліфікованих кадрів.

3. Непрозорість діяльності, корупція

ГО мають проблеми у своїй діяльності як внутрішньо, так і зовні, пов'язані з непрозорою діяльністю. Це може охоплювати корупційні практики, такі як «відкати» на грантах, що підриває довіру як серед донорів, так і серед цільової аудиторії. Відсутність прозорості та звітності негативно впливає на репутацію організацій і здатність усього сектору залучати фінансування без певних додаткових умов, що створюють складнощі.

4. Відсутність стабільності

Багато громадських організацій працюють у режимі проєктної діяльності, що призводить до нестабільності та непостійності їхньої роботи. Відсутність довгострокового фінансування та залежність від грантів створює труднощі у плануванні й реалізації стратегічних ініціатив. Це також обмежує можливості для зростання та розвитку організацій.

5. Відсутність ОГС на рівні громад

Якщо на рівні міста ще можна знайти декілька ОГС, що працюють із молоддю, то на рівні громад це часто дуже складно через їх відсутність там. Це пов'язано з малою кількістю молоді у малих селах та містечках, міграцією тих кадрів, які могли б з нею працювати через створення громадської організації.

6. Відсутність координації діяльності з іншими секторами

ОГС часто несинхронізовані у своїй діяльності з молодіжними радами, молодіжними центрами, органами місцевого самоврядування. Також часто представники організацій можуть мати недостатню ко-

мунікацію з учнівським самоврядуванням та учнями, часто мають виклики з пошуком учасників на активності.

МОЖЛИВОСТІ:

1. Партнерство

ОГС можуть створювати коаліції організацій, що мають спільні цінності та схожі фокуси діяльності для масштабування діяльності, ефективнішого вирішення визначених викликів та адвокації певних рішень на національному рівні. ОГС активно співпрацюють на міжнародному рівні з організаціями, що працюють із молоддю, для перейняття досвіду, обміну практиками, спільного фінансування та формування української адженди у громадському полі різних держав.

2. Гранти

Гранти залишаються основним джерелом фінансування для багатьох громадських організацій. Завдяки міжнародній підтримці та увазі до України з'являється все більше можливостей отримати фінансування на реалізацію різноманітних проєктів.

3. Провайдери неформальної освіти

Громадські організації мають можливість активно включитися в процес закриття прогалін у формальній освіті через неформальну освіту. Це робиться через організацію додаткових курсів, семінарів, тренінгів та освітніх програм, що допомагають молоді здобути необхідні навички та знання, які не завжди надаються у школах чи університетах.

4. Кадри: профорієнтація та зрощення

ОГС є важливим елементом системи професійного орієнтування та розвитку навичок. ОГС організують навчання, але й самі є «кузнею кадрів». Робота в ОГС надає старт для молоді та формує необхідні зв'язки і навички для побудови кар'єри. Профорієнтаційні програми допоможуть молоді визначитися з майбутньою професією, зрозуміти свої сильні сторони та знай-

ти найбільш відповідну сферу діяльності.

Громадські організації можуть організувати програми стажування, менторства та практичної підготовки, що сприятиме розвитку нових фахівців та підвищенню їхньої конкурентоспроможності на ринку праці.

5. Локалізація діяльності

Громадські організації мають можливість адаптувати свою діяльність до конкретних потреб і контексту місцевих громад. Це означає не просто реалізацію проєктів «на місцях», але й залучення місцевої молоді до планування та впровадження активностей, урахування місцевої специфіки, співпрацю з місцевою владою для розвитку громад. Такий підхід дозволяє робити діяльність організацій більш релевантною та сталою. Іншим важливим аспектом є інклюзивність — залучення до діяльності організацій різних категорій молоді, зокрема вразливих груп (молодь з інвалідністю, сільська молодь, представники меншин тощо).

6. Гнучкість у роботі

Громадські організації мають значно більшу гнучкість і свободу у визначенні своїх напрямів діяльності та методів роботи, ніж державні структури. Вони можуть експериментувати, швидко реагувати на зміни та потреби своїх цільових аудиторій, упроваджувати інновації. Організації можуть вибирати нішеві, але важливі та часто недооцінені напрями роботи з молоддю. Також вони можуть працювати на перетині різних сфер, створювати комплексні програми. Така свобода вибору дозволяє організаціям бути гнучкими й креативними, а також охопити діяльністю ті сфери та категорії молоді, які часто залишаються поза увагою.

ЗАГРОЗИ:

1. Скорочення фінансування

Більшість організацій знають про можливість диверсифікації фінансових ресурсів, проте не вміють працювати з бізнесом,

філантропічними та меценатськими фондами тощо. Тому скорочення фінансування донорів ставить під загрозу стабільну діяльність організацій, що працюють із молоддю.

2. Вигорання

Робота ОГС часто може здійснюватися на волонтерських засадах. Через недостатньо високий рівень зарплат у працівників, велике навантаження, умови війни тощо це призводить до надмірного навантаження та вигорання команди.

3. Відсутність підтримки на напрями, не пов'язані з війною

В умовах війни пріоритети донорів та громадськості зміщуються, що може призвести до скорочення кількості громадських організацій, які займаються темами, не пов'язаними з військовими діями.

Соціальні, екологічні та культурні питання можуть залишитися без належної уваги, що призведе до їх загострення в майбутньому. ГО, що зосереджуються виключно на військових темах, можуть втратити можливість впливати на інші важливі аспекти суспільного життя.

4. Кадровий голод

Що довше триває війна, тим більш економічно вразливими стають люди, які займаються громадською діяльністю. Через відсутність фінансової стабільності та зростання потреби у вирішенні особистих проблем виживання громадські організації втрачають кадри, які змушені шукати більш стабільні та високооплачувані робочі місця. Донори часто переманюють до себе на роботу кадри з ОГС, пропонуючи вищу зарплату та вигідніші умови роботи.

5. Політизація

Політизація процесів на місцевих рівнях становить значну загрозу для діяльності громадських організацій, особливо в умовах війни, коли необхідність ефективного та незалежного громадського контролю та підтримки є критично важливою.

Місцеві органи влади можуть вико-

ристовувати свій вплив для контролю діяльності ГО, особливо тих, що займаються соціально значущими питаннями. Це може призвести до втрати незалежності ГО та їхньої здатності об'єктивно виконувати свою

місію. Часто ОГС утворюються на запит органів влади для виконання конкретних завдань, адміністрування грантів та перетворюються у виконавців, а не партнерів.

4. ПРЕДСТАВНИКИ КОРИННИХ НАРОДІВ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ

Дата проведення:

25 червня 2024 року.

Кількість учасників: 50.

Коротка інформація про сферу:

Україна — це справжній культурний калейдоскоп, де проживають представники понад 100 різних національностей. Серед них є корінні народи, такі як кримські татари, караїми та кримчаки, які мають глибокі історичні корені в Криму. Вони зберегли свою унікальну культуру, традиції та мову. Інші етнічні групи в Україні становлять національні меншини. Кожна з цих груп збагачує українську культуру своїми традиціями, мовою та культурними надбаннями, роблячи Україну ще більш різноманітною й багатогранною країною.

Культурне розмаїття є важливим елементом ідентичності України, що сприяє взаєморозумінню та співпраці між різними етнічними групами, збагачуючи національну культуру й сприяючи розвитку українського суспільства.

25 червня 2024 року в Представництві Президента України в Автономній Республіці Крим зібралися 50 молодих представників різних корінних народів та національних спільнот: кримські татари, караїми, кримчаки, азербайджанці, волинські чехи, вірмени, роми, поляки, німці, корейці, палестинці та надазовські греки.

Молодь активно обговорювала свої сильні та слабкі сторони, потреби, проблеми та виклики, з якими вони стикаються

щодня. Обговорювалися ідеї про покращення взаєморозуміння, співпраці та підтримки між різними етнічними групами, а також можливі шляхи вирішення актуальних проблем спільнот.

Коротке резюме обговорення:

Незважаючи на активну діяльність та участь корінних народів і національних меншин у суспільно-політичному житті, молодіжна політика лише частково залучала представників цих спільнот до процесів прийняття рішень, не приділяючи їм достатньої уваги.

РЕЗУЛЬТАТИ ОБГОВОРЕННЯ:

СИЛЬНІ СТОРОНИ:

- Самоідентичність і самоорганізація**
Чітко визначена самоідентичність спільнот, що підвищує спроможність об'єднуватися та самоорганізовуватися.
Відсутність амнезії щодо історії власного народу.
- Збереження культурної спадщини**
Прагнення зберегти історичну спадщину та культурну ідентичність.
Прагнення до збереження мови та релігії.
- Толерантність і культурне різноманіття**
Високий рівень толерантності всередині спільнот.

Повага до культурного різноманіття та мультикультурності.

4. Популяризація України на міжнародному рівні

Популяризація України на міжнародному рівні через національні спільноти, що проживають в інших країнах.

5. Активізм і адаптивність

Активна комунікація серед молоді, активізм.

Високий рівень адаптивності.

6. Суб'єктність і автентичність

Суб'єктність, унікальність, самобутність, автентичність.

Пасіонарність, активність, громадська діяльність.

7. Підтримка корінних народів

Актуалізація питання підтримки корінних народів на державному рівні.

СЛАБКІ СТОРОНИ:

1. Економічні можливості

Економічні можливості національних меншин менші ніж загальний низький рівень.

2. Розрив зв'язків

Розрив зв'язків усередині спільнот.

Розрив зв'язків між представниками корінних народів через географічні та політичні чинники.

3. Закритість спільнот

Спільноти важко пускають українців до свого кола.

Закритість усередині спільноти, відсутність рівності, «бульбашки».

4. Дискримінація

Внутрішня дискримінація, стигматизація, дискримінація представників ЛГБТ+.

5. Культурне середовище

Відсутність культурного середовища для національних спільнот.

Недостатня кількість драйверів усередині спільнот.

6. Індивідуалізм і самоцензура

Індивідуалізм, потреби спільноти не є в пріоритеті.

Самоцензурування/підлаштування під інших.

7. Інформаційна видимість і лідерство

Низька інформаційна видимість.

Відсутність лідерства всередині спільнот.

ЗАГРОЗИ:

1. Мовна ситуація

Відсутність носіїв мови, навчальних програм, бажання вивчати мову.

2. Репрезентація

Відсутність або недостатній рівень репрезентації корінних народів та національних меншин у різних сферах.

3. Інформаційні та навчальні програми

Відсутність інформаційних і навчальних програм на державному та загальнонаціональному рівні.

4. Культурна стагнація

Росіянізація, русифікація.

Почуття меншовартості, культурна стагнація.

5. Ідентичність

Відсутність розуміння цінності ідентичності.

Відсутність умов для розвитку молоді всередині спільноти.

6. Фінансова підтримка

Відсутність фінансової підтримки від держави.

7. Стереотипи й упередження

Упередженість, стереотипи українського суспільства.

Політичне ігнорування прав національних меншин та корінних народів.

МОЖЛИВОСТІ:

1. Політичне представництво

Можливість мати та обирати представників на державному рівні.

2. Гранти та донорські програми

Гранти та донорські програми для молодіжних громадських організацій.

3. Вплив на політику й освіту

Можливість впливати на молодіжну політику й освіту.

4. Популяризація культури

Можливість популяризувати власну культуру.

Надання творчих майданчиків для поширення культури.

5. Міжнародний обмін

Міжнародний обмін студентами, діалог між представниками національних меншин та їхніми країнами-представниками.

6. Самоорганізація та адвокація

Можливість самоорганізації.
Можливість проводити адвокаційні кампанії.

7. Державна підтримка

Підтримка з боку держави (мова, свята на державному рівні, фінансування ініціатив, збереження культурної спадщини).

8. Комунікація

Комунікація з державами етнічних меншин.

Майданчики для комунікації.

Адвокація на міжнародному рівні.

5. МОЛОДІЖНІ ПРАЦІВНИКИ(ЦІ) ТА ПРЕДСТАВНИКИ(ЦІ) ПРОФІЛЬНИХ УПРАВЛІНЬ

Дата проведення:

28 червня 2024 року.

Кількість учасників: 80.

Коротка інформація про сферу:

Молодіжна робота є суспільно та політично визнаною сферою в Україні. Закон України «Про основні засади молодіжної політики в Україні» дає таке визначення молодіжної роботи.

Молодіжний працівник є офіційно визнаною професією, починаючи з 2022 року. В Україні діють програми підтримки та навчання для молодіжних працівників. Зокрема, з 2014 року діє державна навчальна програма «Молодіжний працівник», що реалізується Міністерством молоді та спор-

ту України, Всеукраїнським молодіжним центром за підтримки Програми розвитку ООН в Україні. За десять років існування навчання за програмою пройшли понад 5 000 молодіжних працівників та працівниць.

За даними Міністерства молоді та спорту України наразі в Україні працює 140 молодіжних центрів та 243 молодіжні простори, з них 13 комунальних обласних молодіжних центрів.

Участь у воркшопі взяв 61 представник профільних обласних та місцевих управлінь, відповідальних за молодіжну політику й організацію роботи з молоддю, та молодіжні працівники(ці), які працюють у молодіжних центрах і просторах. Працюючи у чотирьох змішаних групах, учасники та учасниці оцінювали спільну сферу діяльності — молодіжну роботу.

Коротке резюме обговорення:

Учасникам заходу було наголошено, що вони мають оцінити сферу молодіжної роботи, якою вони займаються, але за результатами обговорень бачимо, що учасники воркшопу схильні оцінювати не стільки молодіжну роботу, якою вони займаються, скільки себе як працівників сфери, що певною мірою свідчить про недостатній рівень усвідомлення значення та ролі сфери, якою вони займаються. Учасники воркшопу переважно говорили про форми роботи, а не про зміст.

СИЛЬНІ СТОРОНИ:

1. Гнучкість та адаптивність

Готовність до змін, діджиталізація, вміння молодіжними працівниками навчатися, самовдосконалення.

Швидке реагування на зовнішні ситуації (війна, пандемія).

2. Інноваційні підходи до роботи

Використання новітніх технологій та створення оригінальних програм для молоді.

Упровадження різних форм та методів для освіти молоді з метою ефективного донесення складних тем до молоді.

3. Співпраця з грантодавцями та міжнародними партнерами

Працівники сфери мають досвід залучення грантових коштів.

Наявність міжнародних грантових проєктів, які можна залучати для здійснення молодіжної роботи.

4. Міст між молоддю та владою

Молодіжні центри та простори є посередниками між молоддю та органами влади в урахуванні інтересів молоді у процесі прийняття рішень.

5. Платформа для реалізації ідей молоді

Молодіжні центри та простори виступають як платформа для реалізації молодіжних ініціатив, забезпечуючи підтримку та менторство.

6. Діє система освіти для молодіжних працівників

Регулярні тренінги, семінари та курси для підвищення кваліфікації молодіжних працівників.

7. Розвиток волонтерства

Активна участь молоді у волонтерських програмах.

СЛАБКІ СТОРОНИ:

1. Недостатнє фінансування

Обмеженість державного фінансування молодіжних ініціатив та нестача кадрів у молодіжній сфері.

2. Неефективна комунікація та інформування молоді

Слабкі інформаційні кампанії та низька якість інформування про можливості для молоді.

3. Формальний підхід до роботи

Низька кількість досліджень цільової аудиторії та проведення заходів для «галочки».

4. Логістичні проблеми та доступність

Погана логістика та доступність молодіжних центрів, особливо у віддалених районах.

5. Низька кваліфікація та мотивація працівників, які працюють із молоддю

Недостатня кваліфікація команд, особливо у малих громадах.

6. Політичний вплив на діяльність молодіжних центрів та просторів

Втручання політичних процесів у роботу молодіжних центрів та просторів на місцевому рівні.

7. Низька залученість молоді

Недостатня залученість молоді до прийняття рішень та розроблення молодіжних проєктів.

МОЖЛИВОСТІ:

1. Широкі можливості залучення позабюджетних коштів на молодіжні ініціативи

Гранти, меценатство, підтримка від соціальних та приватних бізнесів.

2. Можливості для мобільності молоді

Програми внутрішньої та міжнародної мобільності для молоді.

Можливості реалізації міжнародних молодіжних програм.

3. Простір для здобуття досвіду

Стажування, реалізація власних стартапів.

4. Посилення громадянського суспільства

Підтримка соціальної згуртованості, інтеграція, розвиток культури волонтерства.

5. Розвиток міжнародної співпраці через молодіжну роботу

Молодіжні обміни.

Доступні для України міжнародні програми.

ЗАГРОЗИ:

1. Демографічна криза

Еміграція молоді, низька народжуваність, висока смертність.

Неповернення молоді з-за кордону.

2. Відсутність ресурсів на реалізацію молодіжної роботи

Відсутність фінансування програм молодіжної політики.

Скорочення штатних одиниць моло-

діжної сфери.

Зниження рівня доходів працівників сфери.

Відсутність кваліфікованих кадрів.

Фізичне знищення молодіжної інфраструктури внаслідок військових дій.

Втрата кваліфікованих кадрів: мобілізація, виїзд за кордон, низька заробітна плата.

3. Психологічна нестабільність молоді

Асоціалізація молоді через війну.

Поширення маргінальних молодіжних субкультур.

Збільшення залежностей.

Відсутність спільних точок дотику та взаємодії між різними соціальними групами молоді.

4. Зростання протестних настроїв серед молоді

Недовіра до влади.

Незадоволення суспільними процесами.

Агресія всередині молодіжного середовища.

5. Зміни в законодавстві військового стану

Можливе обмеження прав і можливостей структур, відповідальних за молодіжну політику в Україні.

6. Нездорова конкуренція між молодіжними центрами та організаціями

Недобросовісність у роботі молодіжних працівників.

Відсутність єдності всередині спільноти молодіжних працівників.

6. МОЛОДІЖНІ РАДИ

Дата проведення:

29 червня 2024 року.

Кількість учасників: 80.

Коротка інформація про сферу:

За даними Міністерства молоді та спорту України станом на грудень 2023 року відповідно до типових положень про молодіжні ради в країні налічується 410 молодіжних рад, з яких 19 — регіонального рівня та 391 — місцевого рівня. Найбільше молодіжних рад в Україні утворено в Кіровоградській області — 37, Львівській області — 30 та в Дніпропетровській — 27. Загальна кількість членів молодіжних рад України різного рівня становить — 7 029 молодих осіб. Найбільше членів молодіжних рад у Львівській області — 534 молоді особи.

29 червня 2024 року 80 представників та представниць молодіжних рад різних рівнів зібрались у Києві для обговорення сфери молодіжних рад.

Коротке резюме обговорення:

Незважаючи на актуальний тренд створення молодіжних рад і підтримку цього процесу з боку держави та донорських організацій, основна мета молодіжної ради як консультативно-дорадчого органу часто втрачається. Досить часто новостворені молодіжні ради зосереджуються на організації заходів для молоді, що призводить до втрати їхнього значення в очах громади та місцевих органів самоврядування, при яких вони функціонують. Оскільки адвокаційний та консультативний компоненти не реалізуються молодіжними радами повною мірою, це не відображається належним чином у процесі обговорення та оцінювання стану справ у цій сфері.

РЕЗУЛЬТАТИ ОБГОВОРЕННЯ

СИЛЬНІ СТОРОНИ:

- 1. Існує тренд на створення молодіжних рад**

Молодіжні ради активно поширюються всією Україною, залучаючи все більше молоді.
- 2. Молодіжні ради краще залучають молодь до заходів, ніж органи місцевого самоврядування**

Молодіжні ради краще розуміють потреби молоді, організовують цікавіші та корисніші заходи.
- 3. Інноваційність та адаптивність проєктів**

Молодіжні ради використовують сучасні технології та підходи для реалізації проєктів та ініціатив.
- 4. Молодіжні ради мають вплив на місцеву владу**

Ініціативи рад можуть враховуватися під час формування місцевих політик, ініціювати зміни в нормативно-правових актах.
- 5. Платформа для розвитку та навчання молоді через неформальну освіту**

Організують тренінги, семінари, воркшопи для розвитку навичок учасників.
- 6. Платформа кар'єрного розвитку для молоді**

Участь у радах сприяє набуттю професійних навичок, члени молодіжної ради є також кадровим резервом для державної служби.
- 7. Розвиток волонтерства та громадської участі молоді**

Волонтерська діяльність сприяє формуванню відповідальності та громадянської свідомості.

8. Платформа для комунікації між молоддю та місцевою владою

Налагоджують комунікацію та взаємодію між молоддю та місцевою владою.

СЛАБКІ СТОРОНИ:

1. Нерозуміння значення молодіжної ради самими членами молодіжної ради

Члени МР не мають чіткого запиту від молоді, що саме реалізувати та які питання лобювати перед ОМС.

2. Обмежені ресурси на реалізацію проєктів та заходів

Виникають труднощі з фінансуванням та пошуком ресурсів на активності.

3. Політизація

Використання рад для просування політичних інтересів знижує довіру молоді.

4. Слабке охоплення молоді старших вікових категорій 25+

Діяльність молодіжних рад охоплює переважно молодь учнівського та студентського віку, для молоді старшого віку діяльність молодіжної ради є неактуальною.

5. Низький рівень інформаційної діяльності для залучення молоді

Недостатній рівень медіаобізнаності та навичок роботи з соціальними мережами.

6. Порушення регламенту діяльності молодіжної ради

Низький рівень організаційних навичок та дисципліни членів молодіжних рад призводить до недотримання регламенту діяльності молодіжної ради.

7. Упереджене ставлення дорослих до молодіжних рад через вік

Старші покоління не сприймають пропозиції молодіжних рад серйозно, вважаючи це забавками підлітків.

8. Дефіцит та плинність кадрів

Висока плинність активних членів молодіжних рад.

9. Низька спроможність залучати молодь

Відсутність ефективних стратегій та методів залучення молоді до діяльності молодіжних рад.

МОЖЛИВОСТІ:

1. Соціально-орієнтована діяльність

Реалізація проєктів, що відповідають актуальним потребам як молоді, так і всього суспільства.

2. Збільшення впливу на прийняття рішень

Участь у громадських слуханнях, співпраця з владою.

3. Адвокація та захист прав молоді

Організація тренінгів із правової грамотності та адвокаційних інструментів для молоді, а також проведення безпосередньо адвокаційних кампаній.

4. Можливості внесення змін до законодавства щодо молоді

Ініціювання змін до законодавства, що стосується молодіжної політики.

5. Підготовка кадрового резерву

Навчальні програми, тренінги з розвитку професійних навичок для різних управлінських сфер.

6. Розвиток міжнародної співпраці

Участь у міжнародних програмах, обмінах, конференціях.

7. Діджиталізація

Онлайн-вибори, електронне врядування.

8. Залучення грантів

Навчання з написання грантових заявок, пошук донорів.

ЗАГРОЗИ:

1. Безпекова ситуація

Обмеження можливостей діяльності через військові дії.

2. Залежність від місцевого самоврядування

Політичні впливи та маніпуляції з боку місцевих влад.

3. Відсутність інституційної основи для фінансування

Юридичні труднощі у залученні фінансування безпосередньо на молодіжні ради через юридичний статус молодіжної ради.

4. Зневіра молоді, токсична громада

Негативне ставлення до ініціатив молоді.

5. Тенденція до зменшення кількості молодіжних рад

Відсутність стимулів для створення рад, недостатня обізнаність із механізмами громадянської участі.

6. Недостатня сила інформаційної комунікації

Слабка інформаційна комунікація з громадськістю.

7. Конкуренція між молодіжними інституціями

Розподіл ресурсів та обмеження доступу до фінансування.

8. Урбанізація

Відтік молодих та кваліфікованих кадрів із місцевих громад.

9. Відсутність громадянської освіти у молоді

Недостатня обізнаність із механізмами громадянської участі.

7. ОРГАНИ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Дата проведення:

30 червня 2024 року.

Кількість учасників: 80.

Коротка інформація про сферу:

У відкритих джерелах відсутня точна інформація щодо кількості молоді, яка входить до органів студентського самоврядування.

Відповідно до чинного законодавства орган студентського самоврядування має бути в кожному закладі вищої освіти. Орган студентського самоврядування має отримувати не менше ніж 0,5 % від надходжень до ЗВО від його основної діяльності. У голови студентської ради має бути доступ до виділених ресурсів, він має слідувати за їх використанням.

Коротке резюме обговорення:

З усіх організованих груп молоді сту-

дентське самоврядування є найбільшою групою молоді, орієнтованою на суспільно-політичну діяльність. ОСС не мають таких широких можливостей для залучення донорських коштів на проєктну діяльність, що суттєво відрізняє їх від інших організованих груп молоді. Водночас ОСС є недостатньо інтегрованими в структуру молодіжної політики в Україні.

РЕЗУЛЬТАТИ ОБГОВОРЕННЯ

СИЛЬНІ СТОРОНИ:

1. Вплив на рішення адміністрації навчального закладу

Участь у прийнятті рішень, вирішення питань студентів, адвокація та захист прав студентів.

2. Сильні та вмотивовані команди

Мотивовані та компетентні особи й ефективна координація роботи.

3. Співпраця з молодіжним сектором

Активна взаємодія з молодіжними організаціями та представниками донорських організацій для залучення додаткових ресурсів.

4. Студентське самоврядування — рушій суспільних змін

Потенціал для мобілізації громадськості та ініціювання суспільних змін.

Революції в Україні починаються зі студентських протестів.

5. Формування громадських компетенцій

Лідерство, комунікація, управління проектами.

Підвищення юридичної обізнаності студентів.

6. Створення безбар'єрного середовища в освітніх закладах

Адвокація створення можливостей навчання для студентів з особливими потребами.

СЛАБКІ СТОРОНИ:

1. Фінансові труднощі та нестача кадрів

Відсутність досвіду в управлінні коштами та труднощі з залученням компетентних кадрів.

2. Недостатня комунікація

Відсутність ефективних інформаційних кампаній серед молоді, низький рівень залученості студентів.

3. Конфлікти з адміністрацією

Відсутність взаємоповаги адміністрацій ВУЗів та ОСС, нерозуміння обов'язків і ролі ОСС адміністраціями ВУЗів.

4. Слабкий інституційний розвиток

Відсутність чітко визначених процедур та низька ефективність роботи.

5. Відсутність процедур онбордингу

Проблеми з адаптацією нових учасни-

ків та як наслідок відтік молоді з ОСС.

6. Плинність кадрів

Часті зміни складу команди.

7. Політизація ОСС

Втручання зовнішніх політичних сил в діяльність ОСС.

8. Відсутність культури документообігу

Проблеми з веденням документації та бюрократичних процедур.

МОЖЛИВОСТІ:

1. Міжнародні партнерства та обміни

Широкі можливості для студентської молоді отримати досвід міжнародного стажування, молодіжні обміни, можливості спільних проєктів.

2. Співпраця з різними секторами

Взаємодія з адміністрацією, громадянським суспільством, бізнесом.

3. Формування молодіжної політики

Участь у розробленні політики як університету, так і молодіжної політики міста, області, держави.

4. Створення молодіжних просторів у навчальних закладах

Місця для заходів та зустрічей молоді.

5. Вплив на освітні програми

Участь ОСС у розробленні навчальних курсів та програм.

6. Ментальне розвантаження студентів

Заходи з підтримки психічного здоров'я, волонтерські акції, культурні заходи.

7. Академічна доброчесність

Боротьба з плагіатом.

8. Онлайн-вибори

Прозорість та легкість участі молоді в процесах формування ОСС.

ЗАГРОЗИ:

1. Демографічна криза

Відтік студентів за кордон.

2. Реорганізація університетів

Загроза скорочення та злиття для студентських самоврядувань.

3. Обмеження автономії ОСС

Поширення впливу адміністрації та політизація ОСС, зміни в законодавстві, що обмежують права та можливості.

4. Внутрішні конфлікти та конкуренція

Напруженість у відносинах між ОСС.

5. Відсутність кадрів, готових до лідерства

Недостатній пул кандидатів на керівництво ОСС.

6. Дистанційне навчання

Зниження ефективності залучення студентів через відсутність можливостей для спілкування та мережування.

